

השטר יימל של כיפת ברזל

הכירו את האברך החסידי מבורו פארק העומד מאחורי הקלעים של המימון האמריקני הנדיב למערכת כיפת ברזל | עם האישור שניתן ביום שישי האחרון להעברת 225 מיליון דולר נוספים למימון המערכת – חושף לראשונה הלוביסט החרדי הבכיר הרב עזרא פרידלנדר, המרכז מאז מבצע 'עופרת יצוקה' את הלובי למען כיפת ברזל בושינגטון - מסכת ענפה של מאמצים דיפלומטיים ואחרים למימון הפרויקט | על כוחה של מילה טובה, ועל הרגע בו גמלה בלבו לפני 30 שנה ההחלטה: לעשות הכל כדי שיותר לא ייסגרו דלתות הבית הלבן בפני יהודים

מאת אשר קליין

גם הלקוחות הבכירים ביותר של 'קבוצת פרידלנדר' שביקשו ביום שישי האחרון לשוחח עם מנהל הקבוצה ר' עזרא פרידלנדר, מגדולי הלוביסטים במסדרונות הממשל האמריקאי, נענו, כי למרות שהוא מקפיד לענות אישית לכל פניה - הפעם זה פשוט בלתי אפשרי.

פרידלנדר היה מצוי אז בעיצומה של פעילות אינטנסיבית ומתוחה בושינגטון, שם אמור היה לעבור סופית אישור להעברת תקציב של 225 מיליון דולר נוספים עבור מערכת 'כיפת ברזל', על רקע מבצע 'צוק איתן'. סעיף ההעברה כבר עלה במהלך השבוע לדין, אך נדחה ברגע האחרון לאחר שהיו מי שביקשו לאשר יחד עמו חבילה נוספת של העברות תקציביות למטרות שונות. ויכוח בין שני הגושים בקונגרס בנוגע לסעיפים הנוספים מנע את כל ההעברה, וכך דווקא בימים הקריטיים הללו עוכב אישור התקציב החיוני.

הדחיה במקרה זה פירושה דחיה של חודשיים לפחות, שכן הקונגרס והסנאט יצאו לחופשה השנתי בת בסוף השבוע האחרון. וכך בדיקת זמן הקריטי ביותר לאישור התקציב היה צפוי הכל להיתקע. אולם הלוביסטים היהודים המרכזים את הטיפול

ב'כיפת ברזל', וביניהם פרידלנדר, לא אמרו נואש. הם ביקשו לעשות את כל ההשתדלות האפשרית לשם כך. לבסוף, לאחר שורה של פעולות, מאמצים ולחצים דרמטיים, הצליחו להביא להסכמה בין כל הגושים כי סעיף ההעברה ל'כיפת ברזל' יופרד משאר סעיפי ההעברה, ויובא לאישור באופן נפרד. וכך בס"ד, בשעות המאוחרות של יום שישי, רגע לפני שחברי הקונגרס יצאו לחופשה, אושר סעיף ההעברה וכולם נשמו לרווחה. ההעברה, שהתבצעה תוך שורת מהלכים פוליטיים מבריקים שלא זכורים רבים כמותם, תוך שיתוף פעולה של כל הגושים, הביאה שוב להתפעלות ולהערצה כלפי האישים שפועלים ללא ליאות בשנים האחרונות בכל מה שקשור לאישור התקציב בים של הממשל האמריקאי ל'כיפת ברזל', במסירות ובדביקות במשימה, אך ורק מתוך תחושת האחריות והערבות ההדדית לבטחונם ולשלומם של אחיהם יהודי ארץ-ישראל.

נציג של העם היהודי

קשה להיוותר שאנן מול אחד מגיבורי הסיפור? כאמור – הרב עזרא פרידלנדר, אברך חסידי מבורו

פארק, בעלי 'קבוצת פרידלנדר', הנחשב לאחד מגדולי הלוביסטים היהודיים במסדרונות הממשל האמריקאי. פרידלנדר צבר במהלך השנים קשרים ענפים ביותר עם כל המי ומי בצמרת הממשל, ובמיוחד רוצת השנים הצליח לא מעט לסייע גם עבור צרכי היהדות החרדית בארה"ב. לאחר השבוע המטלטל שעבר עליו עד לאישור התקציב הנוסף, ומתוך תחושת סיפוק והודיה על הסייעתא דשמיא שליוותה את כל המהלך, נענה ר' עזרא לשתף את קוראי 'המבשר' במסכת הפעולות שנעשו מאז השנתיים האחרונות עבור הפרויקט. איך ומתי החל הכל?

"לפני הכל, כיהודי מאמין, פשוט וברור לי ול'כולנו כי את כל הפעולות מלווה סיעתא דשמיא, אותה אנו רואים על כל צעד ושעל, ולפעמים מעבר לציפיות. רק לפני יומיים ראינו זאת, כשהסעיף הזה עבר ברגע האחרון ממש, כאשר מרבית חברי הקונגרס היו כבר עם רגל אחת בחופשה השנתית. 'חשוב לציין, כי בכל הפעולות הללו יש שותפים רבים, ובראשם עלי לציין את הפילנתרופ מר רובט רעכניץ, יהודי חם שמסור בלב ונפש למען המטרה הנעלה.

"הפעולה הראשונה בענין כיפת ברזל היתה למעשה מיד לאחר מבצע 'עופרת יצוקה', כאשר

הממשל האמריקאי אישר קרוב לחצי מיליארד דולר למימון פיתוח 'כיפת ברזל'. זה הפך לשיחת היום בקרב הלוביסטים בושינגטון, ואנו, היהודים שבין הלוביסטים הקפדנו לעבור ולומר 'מילה טובה' לכל מי שהיה מעורב בענין אשר נתקלנו בו במהלך עבודתנו השוטפת בושינגטון.

"באותם ימים הרגשתי את עצמי כנציג של העם היהודי האומר בשמו תודה לאותם אנשים. ובמיוחד בשל המראה שלי, שגרם לי להיראות בפניהם כיהודי אותנטי של פעם. חשתי כי התודה שלי עשתה להם הרבה. נראה היה כי הם ציפו לכך. לפתע הכתה בי ההכרה, כי בעצם מדובר בדבר יוצא דופן: הממשל אישר סכום עתק בכל קנה מידה לדבר שבאותם ימים עדיין לא היו ידועים בוודאות אחוזי ההצלחה שלו ומידת הכדאיות שלו, ולמרות זאת איש לא טרח לומר להם תודה כמו שמתאים וראוי לכך.

"החלטתי להרים את הכפפה, ניצלתי את מיטב קשרי בבית הלבן וערכנו מסיבת הוקרה מיוחדת בשם העם היהודי לממשל האמריקאי, בהשתתפות כל ה'מי ומי' בבית הלבן, מכל הגושים והמפלגות. היה זה ערב בלתי נשכח בו הביע העם היהודי את הערכתו והוקרתו לממשלת ארה"ב על התמיכה הגדולה בפרויקט מציל חיים זה".

עם ג'יימס וולס, ראש סוכנות הביון לשעבר

מחבר בהצלת חיים. פרידלנדר מסביר לסנטור לינדסי גרהם על חיוניות הפרויקט

”אני זוכר את עצמי קורא על הצעדה המפורסמת של משלחת הרבנים בווישינגטון לפני למעלה מ־70 שנה. הם רצו לזעוק על קרבנות השואה ועל אוזלת היד של העולם, אך הם לא התקבלו אצל הנשיא. אני זוכר את עצמי כועס ממה שקראתי ולא מסוגל להירגע. באותו רגע החלטתי: אני רוצה להכיר את הנשיא של ארצות הברית. אני רוצה להיות מסוגל לדפוק אצלו בדלת, ושהוא יפתח אותה ויכניס אותי פנימה. לא עוד!”

לזרז הליכים בעבור 'כיפת ברזל', הם מבינים, כי בשונה ממה שהם רגילים במקרים אחרים, הפעם מדובר במקרה כנה ואמתי, שיהודי בא לבקש למען הצלת חיים של יהודים אחרים בארץ־ישראל, והתגובות הן אכן בהתאם.”

שיותר לא ייסגרו דלתות

מתי למעשה התחלתם 'להסתובב' בווישינגטון?
 “כבר בגיל צעיר מאד אני זוכר את עצמי נמשך אחרי הידע בתחום ההיסטוריה של ארצות הברית. אני זוכר את עצמי קורא על הצעדה המפורסמת של משלחת הרבנים בווישינגטון לפני למעלה מ־70 שנה. “הידיעות והשמעות מאירופה הבווערת באש הכבשנים הגיעו או טיפין־טיפין, אבל הממשל האמריקאי לא עשה כלום. בערב יום כיפור ה'תש"ד צעדו 400 רבנים מכל רחבי ארצות הברית בבירת הממשל, כדי למושך תשומת לב וכדי לפגוש את הנשיא. הם רצו לזעוק על קרבנות השואה, ועל אוזלת היד של העולם.”

“את הנשיא הם לא פגשו, אבל הסנאטור וורן ברבור ויליאם, שהיה מבין קומץ הפוליטיקאים שהסכימו לפגוש את הרבנים על מדרגות גבעת הקפיטול, טול, הגיש הצעת חוק שהיתה מאפשרת ל־100,000! קרבנות השואה להגר באופן זמני לארצות הברית. ברבור מת ששה שבועות לאחר הצעת החוק, והיא לא עברה. כך גם הצעת חוק מקבילה שהוצגה בבית הנבחרים על־ידי חבר קונגרס אחר, גם היא לא הצליחה לעבור.”

“אני זוכר את עצמי זועם. כועס ממה שקראתי ולא מסוגל להירגע. באותו רגע החלטתי: אני רוצה להכיר את הנשיא של ארצות הברית. אני רוצה להיות מסוגל לדפוק אצלו בדלת, ושהוא יפתח אותה ויכניס אותי פנימה. לא עוד!”

“התחלתי לכתוב מכתבים, התחלתי לנסוע לווישינגטון לדפוק על דלתות. ואט־אט הן החלו להיפתח. הייתי משתתף באירועים שונים. התחלתי לייצג ארגונים שונים, ובאמת עברתי דרך ארוכה. כל טעות אפשרית שמישהו בראשית דרכו בעסקנות יכול לעשות, עשיתי. היום אני כבר בעל נסיון, ואני אומר לכל העסקנים הצעירים שמתחילים: הדרך היחידה להגיע למעמד הנכון, להצלחה, עוברת דרך הסעויות הללו. אבל עד היום ההתמודדות לא קלה. כל משימה חדשה היא אתגר. אפילו היום, כשאני כבר 30 שנה בתחום הזה.”

מה הן התכניות להבא בענין 'כיפת ברזל'?
 “ימים אלו הם ימים קריטיים וחשובים ביותר עבור הפרויקט. כל יום ניתן להסביר יותר ויותר כמה זה חשוב ונחוץ, וכמה חיי אדם ניצלים בדרך נס של ממש ע"י כך. המטרה היא להחזיר אצל כל מי שרק עוסק בענין והיה שותף לאישור הפרויקט, עד כמה חשובה פעילותו.”

“אוכל לומר כאן בפרסום ראשון, כי בעקבות האירועים אנו מארגנים בחודש הקרוב ביקור מש"לחת גדולה של חברי קונגרס וסנאטורים בישראל, שיבואו לראות במדיניותם את חשיבות הפרויקט הזה. יש היענות מפתיעה להשתתף במשלחת שתביא בעזרתה ללא ספק עוד הצלחות רבות בתחום.”

באחד הדיונים למען 'כיפת ברזל'

כי אמריקה נאבקת מול הטרור המוסלמי הקיצוני, ובמאבק זה שותפים לה מדינות ערב נוספות, והיא צריכה לרצות מדי פעם גם אותן באמירה או תגובה כזו או אחרת, ולכן לא תמיד אנו יכולים להבין את מה שמתרחש באמת.”

כיהודי חרדי - חסידי, איך אתה חש במסדרונות הבית הלבן?

“ברור שזו אחריות גדולה יותר. כפי שכבר אמרתי, אנשים רואים בי יהודי אותנטי של פעם. הם יודעים שליחודי חרדי יש אמונה וערכים, ומילה שלו זו מילה. יהודי חרדי מעורר בהם אמנינות, וכי שבאים אליהם אנשים כמוני בבקשה למטרה ערכית הם מבינים שזה חשוב. כאשר באים לפנייהם למשל

נשיא ארה"ב כשונא ישראל...

“כמי שמסתובב כל העת בווישינגטון ומכיר את כל ההיבטים היטב, אוכל לומר כי אובאמה ממשיך את המחויבות של כל נשיאי ארה"ב שלפניו לעם היהודי. זו מחויבות שחזקה יותר מכל פוליטיקה אחרת, וכל דבר אחר לא ישנה את המציאות הזו. מסביב לאובאמה יש מאות אישים בכירים שלכולם יש מחויבות דומה, ובעזרת ה' מגמה זו רק תמשיך ואף תתעצם.”

“עם זאת, צריך להבין שלארה"ב יש כיום מחויבויות שונות, וביותר כשרואים מה מתרחש בעולם הערבי, יש להבין כמה צריך לשקול כל צעד, כל אמירה או תגובה. צריך לקחת בחשבון

יודעים גם לומר תודה

מיצד היו התגובות?

“התגובות היו אדירות, ומתוכן רק ראינו כמה שזה היה חיוני. עשרות חברי קונגרס הודו כי למעשה זה הפעם הראשונה שראשי ארגונים מכל רחבי ארה"ב עושים את הדרך הארוכה לווישינגטון רק כדי להוקיר ולומר תודה ולא כדי לבקש עוד. היו שם נאומים חוצבי להבות של בכירים בקונגרס ובסנאט, שחזרו בזה אחר זה על המחויבות של ארה"ב ליש"ראל ועל הקשר האיתן שיותר חזק מכל דבר אחר. “ההשקעה בערב הזה היתה גדולה מאד, אבל הסתבר כי המאמץ היה משתלם. כל הבכירים שנאמו או שאר האנשים שהשתתפו בכינוס, ראו חובה לעמוד מאחורי נאומיהם והבטחותיהם. הרי ידענו היטב את שמותיהם וכתובות משרדיהם בווישינגטון, ומאו בכל פעם שנושא 'כיפת ברזל' עלה על השולחן חן מצאנו שותפים נאמנים ופעילים שהשתדלו אכן לעשות כל מה שניתן למען המטרה הזאת, דבר שבא ביותר לידי ביטוי בהעברה הנוספת של 225 מיליון דולר בשבוע האחרון.”

“הקשר הזה נעשה על בסיס קבוע. ב"ה הצלחנו להביא להכרה כי 'כיפת ברזל' איננה עוד מענק או סיוע למען ישראל, אלא מדובר בפרויקט של הצלת חיים, הצלת חייהם של רבבות תושבי הדרום, אנשים, נשים וטף. וצריך לציין כי באותם ימים איש לא האמין שכמעט כל הארץ תהיה מטרה לטילים ולרקטות. אפשר לומר כי 'כיפת ברזל' חידדה יותר ויותר את הקשר בל ינתק של העם בארה"ב ליהודים.”

דווקא בנקודה זו חשוב לשמוע את דעתך. מצד אחד אנו רואים אכן את הקשר חוצה המפלגות בארה"ב לעם היהודי, ומאידך, יש שמאשימים את

ר' עזרא פרידלנדר עם הסנאטור האמריקאי ראנד פול